

Aan:

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. mevrouw O.C. Tellegen
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Plaats/datum:

Utrecht, 3 februari 2020

Kenmerk:

2020-198503/RdB

Onderwerp:

Inbreng PO-Raad en VO-raad m.b.t. het AO Onderwijs en Zorg.

Geachte mevrouw Tellegen,

Op 5 februari spreekt uw commissie met ministers De Jonge en Slob over onderwijs en zorg. Dit debat heeft veel raakvlakken met de Wet passend onderwijs die in juni 2020 geëvalueerd wordt. In de aanloop naar dat debat gaan we graag met uw Kamer in gesprek over de toekomst van passend onderwijs. In deze brief schetsen wij in het kort onze inspanningen op dit gebied. Daarnaast vragen wij de hulp van uw Kamer bij enkele verbeteringen die wij noodzakelijk achten.

[Wat hebben we gedaan?](#)

Het hele onderwijs werkt hard om passend onderwijs tot een succes te maken. Als PO-Raad en VO-raad hebben we vanaf het begin onze achterban ondersteund bij het realiseren van de ambities uit de wet. Betrokkenen geven aan dat passend onderwijs in de meeste regio's werkt. Zo wordt er gezamenlijk voor specifieke groepen aanbod gecreëerd dat voor de invoering van passend onderwijs moeilijk tot stand kwam. Jeugdhulp wordt bijvoorbeeld dichtbij geregeld, soms op de scholen zelf.

Alleen ondersteuning leidt desalniettemin tot onvoldoende succes. Daarom spreken wij sinds ruim een jaar onze leden - waar nodig scherp - aan op knelpunten rond de verantwoording, de governance en de reserves van samenwerkingsverbanden. Bovendien willen we de transparantie en verantwoording over de werkzaamheden van samenwerkingsverbanden bevorderen. Met onze nieuw ontwikkelde website samenwerkingsverbandenopdekaart.nl geven samenwerkingsverbanden inzicht in de reserves, aantallen thuiszitters, de governance en de doorverwijzing naar speciaal onderwijs. Op dit moment, twee maanden na de lancering, heeft de helft van de samenwerkingsverbanden zijn gegevens ingevuld. We zullen samenwerkingsverbanden blijven stimuleren hun gegevens aan te leveren.

[Wat gaat de sector zelf doen?](#)

Wij hebben als sector een belangrijke rol bij het helpen en aanspreken van achtergebleven regio's. Dat is soms lastig, bijvoorbeeld doordat er nog geen eenduidig beeld van thuiszitters is. De definitie van een thuiszitter kan in verschillende regio's namelijk verschillend gehanteerd of geïnterpreteerd worden. Wel vinden wij dat elke thuiszitter er een te veel is. Daarom willen wij er, samen met het ministerie, voor zorgen dat de sector op dezelfde manier thuiszitters telt en registreert. Wij blijven ook inzetten op het terugdringen van het aantal thuiszitters. In dat kader gaan we ons landelijk beeld van passend onderwijs verder verfijnen door te onderzoeken waar de regionale verschillen op dit gebied vandaan komen.

Binnen de Coalitie Onderwijs, Zorg en Jeugd, waar de PO-Raad en VO-raad deel van uitmaken, werken de 21 partners, 11 inspiratieregio's en 200 aandeelhouders aan de aanbevelingen die zijn gedaan in het advies Mét Andere Ogen van René Peeters. Een van de adviezen is dat er onder regie van de gemeente lokale afspraken over jeugd gemaakt worden. Het is daarom van belang dat gemeenten en schoolbesturen goedwerkende basisafspraken hebben over het vinden en realiseren van een passend aanbod om de complexe problematiek van thuiszittende kinderen op te lossen. Het programma Met Andere Ogen wil dat regio's van elkaar leren en daarna aan de slag gaan. De komende twee jaar blijven wij deze beweging van 'leren en doen' stimuleren.

Wat vragen we de politiek?

Het onderwijs kan zelf dus veel stappen zetten om passend onderwijs en de afstemming met zorg te verbeteren. We hebben echter ook hulp nodig van de politiek. In de aanloop naar het evaluatiedebat hebben wij binnen en buiten onze verenigingen vele gesprekken gevoerd over passend onderwijs en ons toekomstbeeld. We vragen uw aandacht voor twee zaken:

1. Maak werk van Funderend Onderwijs. Haal de schotten tussen het regulier onderwijs (PO én VO) en het speciaal onderwijs weg. Dat maakt de weg vrij om naar meer inclusievere vormen van onderwijs toe te bewegen. Momenteel is het bijvoorbeeld erg ingewikkeld om een gezamenlijk onderwijsaanbod aan te bieden voor kinderen van het regulier en het speciaal onderwijs (SO, VSO en SBO). De experimenteerregeling van het ministerie van OCW voorziet hier nog onvoldoende in.
2. Minister De Jonge heeft aangegeven dat hij een aantal ingrepen gaat doen in de jeugdzorg. Het is voor ons nog onduidelijk wat deze concreet zullen betekenen. We verwachten bijvoorbeeld dat het thuisnabij organiseren van jeugdzorg en het derhalve sluiten van sommige residentiële instellingen een onherroepelijk effect heeft op het bestaande onderwijs en/of het nieuwe onderwijs van deze leerlingen. De jeugdhulp en het onderwijs willen graag nauwer samenwerken, maar we moeten hier wel de ruimte voor krijgen. Bijvoorbeeld door het combineren en vereenvoudigen van budgetten mogelijk te maken. Hiervoor is het essentieel dat de betrokken ministeries goed samenwerken bij het aanpassen of vormgeven van beleid voor jeugd en onderwijs.

Wij staan voor goed onderwijs voor ieder kind. Ook in de onlangs gepresenteerde visie [Toekomst van ons Onderwijs](#) pleit een brede coalitie van onderwijsorganisaties voor meer samenhang tussen beleid en wetgeving. Zoals we aan het begin van deze brief aangaven, gaan we na de evaluatie van de wet dan ook graag met uw Kamer in gesprek over de toekomst van passend onderwijs.

Hoogachtend,

Rinda den Besten
Voorzitter PO-Raad

Paul Rosenmöller
Voorzitter VO-raad